

فرآیند مدیریت پیکربندی و تغییرات

Configuration and Change Mangement Process

سرشناسه	: ایران نژاد پاریزی، مصطفی، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای فرایند مدیریت پیکربندی و تغییرات/ نویسندگان مصطفی ایران نژاد پاریزی، مرضیه دهقانی، عباس بادیه نشین.
مشخصات نشر	: تهران: هنگام، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۰ ص.: مصور، جدول: ۲۳ × ۲۹ س.م.
شابک	: ۱۳۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴-۹۳۰۹-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مدیریت پیکربندی
موضوع	: مدیریت پیکربندی نرم افزار
اسم افروده	: دهقانی، مرضیه، ۱۳۶۲ -
شناسه افروده	: ۱۳۶۱ -
رده یابی	: ۱۳۹۳ الف۷۶/۷۶QA
رده یابی دیویی	: ۰۰۵/۱۶
نماره کتابخانه ملی	: ۳۶۲۳۸۸۱
ملی	

راهنمای فرایند مدیریت پیکربندی و تغییرات

نویسندگان:

مصطفی ایران نژاد، مرضیه دهقانی

عباس بادیه نشین (عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور)

طراح جلد: حامد دهقانی

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۳۰۰۰۰ ریال

systemEngin@chmail.ir

تلفن: ۰۳۴-۴۲۳۰۰۰۰۷

موسسه معراج اندیشه

به نام خدا

آغاز سخن، سخن سرا می‌خواهد

در طول سخن گره گشا می‌خواهد

من با چه زبان بگویم ای ورد زبان

هر مطلع و هر سخن ترا می‌خواهد

مجتبی کاشانی

سپاس فراوان خدای را نه هر چه دارم از دست و امید آنکه توفیق یابم جز خدمت به خلق او نکوشم
تقدیم به تمام رویندگان طریق علم و دانش و با سپاس فراوان از خانواده‌ام
م. دهقانی

تقدیم به او که همه‌ش به فکرم و ناظرم است و باشد که مقبول افتد
و با تشکر از همسرم که باتصال زردم، فرصتم داد و مشوقم بود.
م. ایران‌نژاد

تقدیم به اندیشمندانی که با تفکر در پیکره هستی به عظمت خالق ایمان داده‌اند.
و با تشکر از همسر مهربانم که همیشه مرا همراهی کرده است
ع. دینه‌نیا

فهرست

۱- مقدمه	۱
۱-۱- هدف	۶
۲-۱- محدوده	۷
۳-۱- تشکر و قدردانی	۷
۴-۱- تعاریف، اصطلاحات و اختصارها	۸
۵-۱- مراجع	۱۰
۶-۱- روش تغییر سند	۱۱
۷-۱- مثال کاربردی	۱۲
۸-۱- مرور کلی	۱۴
۲- وظایف فرآیند مدیریت پیکربندی و تغییرات	۱۶
۲-۱- مدیریت پیکربندی و تغییرات	۱۹
۲-۲- وظیفه شناسایی ارقام پیکربندی	۲۴
۲-۳- وظیفه کنترل واسطها	۳۹
۲-۴- وظیفه تهیه نسخه پشتیبان	۴۸
۲-۵- وظیفه مستندسازی	۵۶
۲-۶- وظیفه مدیریت انتشار	۶۳
۲-۷- وظیفه کنترل تغییرات ارقام پیکربندی	۶۷
۲-۸- وظیفه کنترل تأمین کنندگان	۸۰
۲-۹- وظیفه گزارش وضعیت پیکربندی	۸۳
۲-۱۰- وظیفه ممیزی پیکربندی	۸۶
۳- تشکیلات سازمانی مدیریت پیکربندی	۱۰۴
۳-۱- سازمان اجرایی و مسئولیتها	۱۰۴
۳-۲- وظایف و مسئولیتها	۱۰۶
۳-۳- ارتباطات	۱۰۷
۴- مقاطع کلیدی	۱۱۰
۵- آموزش و منابع	۱۱۲
۵-۱- آموزش	۱۱۲
۵-۲- الزامات نیروی انسانی	۱۱۲
۵-۳- الزامات سختافزار	۱۱۳
۵-۴- الزامات نرمافزار	۱۱۳
۵-۵- سایر الزامات	۱۱۳
۶- پیوستها	۱۱۶
۶-۱- پیوست (۱) نمونه گزارشات پیکربندی	۱۱۶
۶-۲- پیوست (۲) قالب درخواست تغییر یا رفع نقص	۱
۶-۳- پیوست (۳) نقشهای مرتبط با م.پ.ت در پروژه نرمافزاری	۱۲۱
۶-۴- پیوست (۴) سرفصلهای آموزش م.پ.ت	۱۲۴
۶-۵- پیوست (۵) ویژگی ابزارهای م.پ.ت	۱۲۹
۶-۶- پیوست (۶) فهرست بررسی طرح م.پ.ت	۱۳۳
۶-۷- پیوست (۷) فهرست بررسی اجرای طرح م.پ.ت	۱۳۶

فهرست جدول‌ها

جدول ۱- تاریخچه بازبینی	۷
جدول ۲- فهرست گروه‌بندی اقلام پیکربندی	۲۷
جدول ۳- وظایف مدیریت پیکربندی در دسته‌های کنترلی	۳۳
جدول ۴- اطلاعات اقلام پیکربندی شناسایی شده	۳۷
جدول ۵- واسط‌های نرم‌افزاری	۴۴
جدول ۶- واسط‌های سخت‌افزاری	۴۵
جدول ۷- سایر واسط‌ها	۴۶
جدول ۸- اطلاعات انواع نسخه پشتیبان	۵۴
جدول ۹- گزارش‌های پیشنهادی برای وظایف م.پ.ت	۸۴
جدول ۱۰- شناسنامه شاخص اندازه‌گیری	۹۸
جدول ۱۱- ماه بین وظایف و نقش‌های پروژه در ماتریس تخصیص مسئولیت‌ها	۱۰۶
جدول ۱۲- اطلاعات نیاز برای برقراری ارتباط	۱۰۷
جدول ۱۳- اطلاعات مورد نیاز مقاطع کلیدی م.پ.ت	۱۱۰

فهرست شکل‌ها

شکل ۱- مدیریت پیکربندی به عنوان یکی از اجزای مهندسی سیستم	۵
شکل ۲- ارتباطات بین اعضای تیم پروژه در مثال پروژه ترجمه کتاب	۱۲
شکل ۳- نمای کلی فرایند م.پ.ت، خروجی‌ها و ورودی‌ها در فرایند مدیریت پیکربندی و تغییرات	۱۴
شکل ۴- دیاگرام ارتباط بین فصول و ترتیب مطالعه	۱۵
شکل ۵- دیاگرام ارتباط بین وظایف مدیریت پیکربندی و تغییرات	۱۷
شکل ۶- لزوم تعیین دسته کنترلی مناسب	۳۴
شکل ۷- مینا گذاری در نسخه‌های مختلف از یک قلم پیکربندی	۵۷
شکل ۸- نحوه مینا گذاری اقلام پیکربندی	۵۸
شکل ۹- روش ساده کنترل تغییر	۷۰
شکل ۱۰- روش تقریباً کامل کنترل تغییر	۷۱
شکل ۱۱- نمونه‌ای از مشکلات ناشی از عدم ارائه و ثبت رسمی درخواست‌های تغییر	۷۲
شکل ۱۲- نمونه‌ای از مشکلات ساده انگاری در کنترل تغییر	۷۶
شکل ۱۳- مثالی از ساختار سلسله مراتبی یک پروژه تولید نرم‌افزار	۱۰۴

فهرست طرح م.پ.ت مثال پروژه ترجمه کتاب

مثال طرح م.پ.ت ۱- توضیح قالب مثال پروژه ترجمه کتاب	۲۳
مثال طرح م.پ.ت ۲- وظیفه شناسایی اقلام پیکربندی	۳۸
مثال طرح م.پ.ت ۳- وظیفه کنترل واسط‌ها	۴۷
مثال طرح م.پ.ت ۴- وظیفه تهیه نسخه پشتیبان	۵۵
مثال طرح م.پ.ت ۵- وظیفه مینا گذاری	۶۲
مثال طرح م.پ.ت ۶- وظیفه انتشار	۶۶
مثال طرح م.پ.ت ۷- وظیفه کنترل تغییرات اقلام پیکربندی	۶۹
مثال طرح م.پ.ت ۸- وظیفه کنترل تأمین‌کنندگان	۸۱
مثال طرح م.پ.ت ۹- وظیفه گزارش وضعیت پیکربندی	۸۱
مثال طرح م.پ.ت ۱۰- وظیفه ممیزی پیکربندی	۱۰۲
مثال طرح م.پ.ت ۱۱- فصل تشکیلات سازمانی مدیریت پیکربندی	۱۰۹
مثال طرح م.پ.ت ۱۲- فصل مقاطع کلیدی	۱۱۱
مثال طرح م.پ.ت ۱۳- فصل آموزش و منابع	۱۱۴